

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
імені адмірала Макарова

Факультет економіки моря

Кафедра менеджменту

Код РНПД

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор з науково-педагогічної
роботи

Сергій СЛОБОДЯН

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Program of the Discipline

БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО ПРОЄКТУ

BUSINESS PLANNING OF AN INNOVATIVE PROJECT

рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

тип дисципліни – нормативна

мова(и) викладання – українська

Робоча програма навчальної дисципліни «БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО ПРОЄКТУ» є однією із складових комплексної підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» освітньої програми «Менеджмент організацій і адміністрування».

«3» 01 2024 р.

Розробник(и):

Доцент кафедри менеджменту,
кандидат економічних наук, доцент

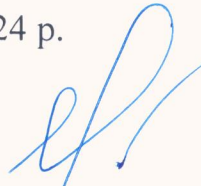

Сергій СЕРГІЙЧУК

Проект робочої програми навчальної дисципліни «БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО ПРОЄКТУ» розглянуто на засіданні кафедри менеджменту

Протокол № 6 від «3» 01 2024 р.

Завідувач кафедри менеджменту
кандидат економічних наук, доцент

Ігор СІРЕНКО

Проект робочої програми навчальної дисципліни «БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО ПРОЄКТУ» розглянуто методичною радою факультету економіки моря

Протокол № 4 від «5» 01 2024 р.

Декан факультету економіки моря,
кандидат економічних наук, доцент

Вячеслав ІВАТА

Проект робочої програми навчальної дисципліни «БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО ПРОЄКТУ» погоджено з навчальним відділом

Начальник навчального відділу
кандидат технічних наук, доцент

Андрій ЛАБАРТКАВА

Робоча програма навчальної дисципліни «БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО ПРОЄКТУ» затверджена Навчально-методичною радою НУК

Протокол № 1 від «21» 02 2024 р.

Голова НМР НУК

кандидат технічних наук, доцент

Сергій СЛОБОДЯН

© НУК, 2024

© Сергійчук С.І., 2024

ЗМІСТ

ВСТУП	4
1. Опис навчальної дисципліни	6
2. Мета та завдання навчальної дисципліни.....	7
3. Передумови для вивчення дисципліни	7
4. Очікувані результати навчання.....	8
5. Програма навчальної дисципліни.....	8
6. Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методів їх демонстрування	16
7. Форми поточного та підсумкового контролю.....	18
8. Критерії оцінювання результатів навчання.....	21
9. Засоби навчання	21
10. Рекомендовані джерела інформації.....	21

ВСТУП

Анотація

Курс «Бізнес-планування інноваційного проєкту» є обов'язкова компонента циклу професійної підготовки першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» освітньої програми «Менеджмент організацій і адміністрування» денної і заочної форми навчання.

В межах курсу студенти дізнаються на чому будується фінансова модель бізнесу, які чинники впливають на фінансові показники у бізнесі, де брати інформацію для прогнозу, з чого почати будувати свою фінансову модель; навчаться прогнозувати доходи та витрати, щоб ефективно відстежувати всі метрики та гроші; розвинути навички визначати ціну на свої продукти та послуги, щоб враховувати всі витрати та заробляти більше; зрозуміють скільки необхідно вкласти інвестицій у свій проєкт/бізнес і коли вони окупляться: прогноз P&L, Cash Flow, Balance, сума необхідних інвестицій, період окупності, визначення ефективності бізнесу; навчаться правильно вести переговори з інвестором, щоб залучити фінансування на вигідних для вас умовах. По завершенню курсу повний розбір фінансової моделі та бізнесу разом із спікером.

Ключові слова: бізнес, бізнес-план, прибутки-збитки, кеш-фло, баланс, ефективності інвестицій.

Summary

The course "Business Planning of an Innovative Project" is a compulsory component of the cycle of professional training of the first (bachelor's) level of higher education in the field of knowledge 07 "Management and Administration", specialty 073 "Management" of the educational program "Management of Organizations and Administration" of full-time and part-time study.

During the course, students will learn what the financial model of a business is based on, what factors affect financial performance in business, where to get information for the forecast, where to start building their financial model; learn how to forecast income and expenses to effectively track all metrics and money; develop skills to price their products and services to take into account all costs and earn more; understand how much investment is needed in their project/business and when it will pay off: P&L, Cash Flow, Balance, amount of investment needed Upon completion of the course, a full analysis of the financial model and business together with the speaker.

Keywords: business, business plan, profit and loss, cash flow, balance sheet, investment efficiency.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність (освітня програма), освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 7	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	Нормативна	
Модулів – 1	Спеціальність 073 «Менеджмент»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		3-й	3-й
Електронний адрес РПНД на сайті Університету			
Індивідуальне науково-дослідне завдання: «Бізнес-план інноваційного проекту»		Семестр	
Загальна кількість годин – 210		6-й	6-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4; самостійної роботи студента – 10	Освітній рівень: перший (бакалаврський)	15 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		45 год.	12 год.
		Лабораторні	
		–	–
		Самостійна робота	
		150 год.	194 год.
		Вид контролю: іспит	
Форма контролю: комбінована			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення курсу «Бізнес-планування інноваційного проєкту» є розуміння процесу створення ефективного бізнес-плану для інноваційного проєкту, як правильно його структурувати і представити з точки зору бізнес-аспектів, щоб забезпечити його успішність на ринку. Крім того, цей курс сприяє розвитку аналітичних, стратегічних та комунікативних навичок у студентів.

Завданнями навчальної дисципліни «Бізнес-планування інноваційного проєкту» є формування у здобувачів освіти відповідно до освітньо-професійної програми загальних та фахових компетентностей:

ЗК 11. (РН 4, 16) Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.¹⁰

ЗК 12. (РН 4) Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

СК 3. (РН 3, 5, 7) Здатність визначати перспективи розвитку організації.

СК 8. (РН 9) Здатність планувати діяльність організації та управляти часом.⁹

СК 12. (РН 4, 6,) Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

СК 17 (РН 19). Здатність застосовувати теоретично-методичні та організаційно-економічні підходи щодо процесу розробки, прийняття й реалізації управлінських рішень в умовах невизначеності та формувати комплекс найвпливовіших ризиків.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовою для вивчення дисципліни «Бізнес-планування інноваційного проєкту» є попереднє вивчення наступних обов'язкових компонент: Інноваційне підприємництво та управління стартап-проектами, Креативний менеджмент, Менеджмент підприємницької діяльності.

4. Очікувані результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів відповідно до освітньо-професійної програми таких результатів навчання:

РН 3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.

РН 4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.

РН 5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.

РН 6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

РН 7. Виявляти навички організаційного проектування.

РН 9. Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи.

РН 16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

РН 19. Мати навички розробки, прийняття й реалізації управлінських рішень в умовах невизначеності та формувати комплекс найвпливовіших ризиків.

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Фінансовий менеджмент для лідерів.

Тема 1. Актуальність бізнес-планування.

Суть бізнес-плану. Види бізнес-плану. Основні переваги бізнес-планування. Хто може допомогти у складанні бізнес-плану. Як правильно скласти бізнес-план. [1] с. 10-15, [2] с. 8-16, [3] с. 9-40.

Тема 2. Структура бізнес-плану.

Титульна сторінка. Резюме проєкту. Опис компанії або ініціатора проєкту. Маркетинг і збут продукції (послуг). План виробництва: виробниче, торгове або обслуговуюче підприємство. Організаційний план. Фінансовий план. [1] с. 44-50, [2] с. 17-23, [3] с. 41-51.

Тема 3. Резюме бізнес-плану. Опис підприємства та галузі

Актуальність бізнес ідеї. Перевага продукції чи послуги. Довгострокові та короткострокові цілі. Потреба в інвестиціях, напрями їх використання. Передбачувані джерела фінансування та як вони повертатимуться інвесторам. Наявність ліцензій, сертифікатів, дозволів. Ключові економічні показники ефективності проєкту. Можливі ризики та система страховок. Загальні відомості про підприємство. Фінансово-економічні показники. Структура управління та кадровий склад. Напрямки діяльності, продукція, досягнення та перспективи. Галузь економіки та її перспективи. Партнерські зв'язки та соціальна активність. [1] с. 79-95, [2] с. 26-48, [3] с. 52-53.

Тема 4. Опис продукції (послуг).

Найменування продукції (послуг). Призначення та сфера застосування. Короткий опис та основні характеристики. Патентоспроможність та авторські права. Наявність та необхідність ліцензування випуску продукції. Наявність сертифікату якості на продукцію. Безпека та екологічність. Умови поставки та упаковка. Гарантії та сервіс. Експлуатація. Утилізація після закінчення експлуатації. [1] с. 69-70, [2] с. 24-25, [3] с. 52-53.

Тема 5. Маркетинг та збут продукції (послуг).

Вимоги споживачів до продукції (послуги) та можливостей підприємства задовольнити ці вимоги. Конкуренція, аналіз їх сильних та слабких сторін, можливостей та загроз (SWOT-аналіз). Ринки збуту продукції або послуги (місцевий, регіональний, національний та міжнародні ринки збуту). Поставка товару від місця виробництва до місця продажу чи споживання. Канали збуту продукції. Стратегія залучення споживачів (реклама) виходячи з можливостей підприємства. Ціна та обсяг збуту продукції. Аналіз чутливості обсягу збуту при змінах ціни (еластичність попиту). [1] с. 104-118, [2] с. 49-60, [3] с. 59-64.

Тема 6. Виробничий план.

Загальні відомості про підприємство. Вимоги до розташування підприємства. Використовувана технологія та необхідний рівень кваліфікації

виконавців. Вимоги до кадрового забезпечення. Вимоги до кадрового забезпечення. Потреба у площах. Вимоги щодо забезпечення екологічності виробництва для довкілля та безпеки працівників. Планируемый об'єм производства. Витрати на персонал. Витрати на сировину, матеріали та комплектуючі вироби. Кошторис поточних витрат. Розрахунок змінних і постійних витрат. [1] с. 119-144, [2] с. 61-74, [3] с. 65-74.

Тема 7. Організаційний та фінансовий план.

Організаційна форма бізнесу та вибір системи оподаткування. Організаційна структура та графік реалізації проєкту. Правове забезпечення проєкту, наявні або можливі підтримка та пільги. Команда управління проєктом та провідні фахівці. Механізм підтримки та мотивації провідних керівників. Витрати підготовчого (інвестиційного) періоду. Витрати поточного (основного) періоду. Джерела фінансування проєкту. Розрахунок надходжень від проєкту. Витрати, пов'язані з обслуговуванням кредиту (лізингу). Розрахунок податкових платежів. Звіт про прибутки і збитки. Потік реальних грошей (кеш-фло проєкту). Прогнозний баланс. [1] с. 145-148, 177-198, [2] с. 118-151, [3] с. 75-88.

Тема 8. Спрямованість та ефективність проєкту. Ризики та гарантії. Презентація бізнес-плану.

Спрямованість та значимість проєкту. Показники ефективності реалізації проєкту. Аналіз беззбитковості проєкту. Аналіз чутливості проєкту. Аналіз стійкості проєкту. Підприємницькі ризики та можливі форс-мажорні обставини. Гарантії повернення коштів партнерам та інвесторам. [1] с. 236-254, 159-176 [2] с. 160-172, [3] с. 89-103.

Змістовий модуль 2. Курсова робота

Розділ 1. Опис підприємства і галузі.

Загальні відомості про підприємство. Фінансово-економічні показники діяльності підприємства. Структура управління і кадровий склад. Напрями діяльності, продукція, досягнення і перспективи. Галузь економіки та її перспективи. Партнерські зв'язки і соціальна активність.

Розділ 2. Опис продукції (послуг).

Найменування продукції (послуг). Призначення і сфера застосування. Короткий опис і основні характеристики. Патентоспроможність і авторські права. Наявність і необхідність ліцензування випуску продукції. Наявність сертифікату якості на продукцію. Безпека і екологічність. Умови постачання і упаковка. Гарантії і сервіс. Експлуатація. Утилізація після закінчення експлуатації.

Розділ 3. Маркетинг і збут продукції (послуг).

Опис вимог споживачів до продукції (послуг) і можливості підприємства задовольнити ці вимоги. Опис конкуренції, аналіз їх сильних і слабких сторін, можливостей і загроз (SWOT-аналіз). Опис ринку збуту продукції або послуги (місцевий, регіональний, національний або міжнародні ринки збуту). Опис постачання товару від місця виробництва до місця продажу або споживання. Опис каналів збуту продукції (послуги). Стратегія залучення споживачів (реклама) виходячи з можливостей підприємства. Ціна і об'єм збуту продукції. Аналіз чутливості об'єму збуту при змінах ціни (еластичність попиту).

Розділ 4. Виробничий план.

Загальні відомості про підприємство. Вимоги до місцерозташування підприємства (наявність транспортних зв'язків, електроенергії, води, тепла, каналізації, зв'язку і інших ресурсів, а також близькість до ринку збуту). Використовувана технологія і необхідний рівень кваліфікації виконавців. Вимоги до кадрового забезпечення. Потреба в площах. Вимоги по забезпеченню екологічності виробництва для довкілля і безпеки працівників. Планований обсяг виробництва (можливий на рівні збуту або з певним запасом при сезонному виробництві і складуванні продукції). Витрати на персонал. Витрати на сировині, матеріали і комплектуючі вироби. Кошторис поточних витрат. Розрахунок змінних витрат. Розрахунок постійних витрат.

Розділ 5. Організаційний план.

Організаційна форма бізнесу і вибір системи оподаткування (приватний підприємець або підприємство, загальна або єдина система оподаткування).

Організаційна структура і графік реалізації проекту. Правове забезпечення проекту, наявні або можливі підтримка і пільги. Команда управління проектом і провідні фахівці. Механізм підтримки і мотивації провідних керівників

Розділ 6. Фінансовий план.

Витрати підготовчого (інвестиційного) періоду (календарний план, кошторис витрат). Витрати поточного (основного) періоду (сировина і матеріали, амортизація і ремонт устаткування, заробітна плата, загальні витрати). Джерела фінансування проекту (мають бути достатніми для покриття інвестиційних витрат і первинного оборотного капіталу). Розрахунок надходжень від проекту. Витрати, пов'язані з обслуговуванням кредиту (лізингу). Розрахунок податкових платежів. Інші надходження і виплати. Звіт про прибутки і збитки. Потік реальних грошей (кеш-фло проекту). Прогнозний баланс

Розділ 7. Спрямованість і ефективність проекту.

Спрямованість і значущість проекту. Показники ефективності реалізації проекту. Аналіз беззбитковості проекту. Аналіз чутливості проекту. Аналіз стійкості проекту

Розділ 8. Ризики і гарантії.

Підприємницькі ризики і можливі форс-мажорні обставини. Гарантії повернення засобів партнерам і інвесторам.

Тематичний план навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	п	лаб	с.р.		л	п	лаб	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
<i>Модуль 1</i>										
<i>Змістовий модуль 1. Фінансовий менеджмент для лідерів</i>										
Тема 1. Актуальність бізнес-планування	15	2	–	6	7	15	1	–	1	13
Тема 2. Структура бізнес-плану	15	2	–	6	7	15	–	–	2	13
Тема 3. Резюме бізнес-плану. Опис підприємства та галузі	15	2	–	6	7	15	1	–	1	13
Тема 4. Опис продукції (послуг)	15	2	–	6	7	15	1	–	1	13
Тема 5. Маркетинг та збут продукції (послуг)	15	2	–	6	7	15	–	–	2	13
Тема 6. Виробничий план	15	2	–	6	7	15	–	–	2	13
Тема 7. Організаційний та фінансовий план	15	2	–	6	7	15	1	–	1	13
Тема 8. Спрямованість та ефективність проекту. Ризики та гарантії. Презентація бізнес-плану	15	1	–	3	11	15	–	–	2	13
Разом за змістовим модулем 1	120	15	–	45	60	120	4	–	12	104
<i>Змістовий модуль 2. Курсова робота</i>										
Розділ 1. Опис підприємства і галузі	11	–	–	–	11	11	–	–	–	11
Розділ 2. Опис продукції (послуг)	11	–	–	–	11	11	–	–	–	11
Розділ 3. Маркетинг і збут продукції (послуг)	11	–	–	–	11	11	–	–	–	11
Розділ 4. Виробничий план	11				11	11				11
Розділ 5. Організаційний план	11				11	11				11
Розділ 6. Фінансовий план	11				11	11				11
Розділ 7. Спрямованість і ефективність проекту	11				11	11				11
Розділ 8. Ризики і гарантії	13				13	13				13
Разом за змістовим модулем 2	90	–	–	–	90	90	–	–	–	90
Разом за курсом	210	15	–	45	150	210	4	–	12	194

Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Розрахунок кеш-фло проекту без врахування інфляції. Визначення ставки дисконту. Формування графіку кумулятивної звичайної та дисконтованої вартості проекту по рокам.	4	1
2	Розрахунок основних показників оцінки ефективності інвестування в проект	4	1
3	Розрахувати точки беззбитковості проекту й запас фінансової міцності	4	1
4	Формування експертних висновків доцільності інвестування в проект на основі аналізу основних інвестиційних показників	4	1
5	Побудова фінансової моделі майбутнього підприємства (заповнення початкових даних). Маркетинговий план. Операційний план. План з персоналу (соціальний план). Фінансовий план.	4	1
6	Аналіз фінансових результатів ("Прибутки-збитки", "Кеш-фло", "Баланси", "Ефективність інвестицій") та розробка стратегії фінансування (власний капітал, залучення позикових ресурсів, лізинг, розміщення власних ресурсів, що не використовуються).	4	1
7	Управління інвестиційним проектом (вплив інфляції і дисконту; аналіз чутливості і беззбитковості; метод "Монте-Карло" та інше).	4	1
8	Формування і друк звіту (таблиці "Прибутки-збитки", "Кеш-фло", "Баланс", "Ефективність інвестицій"; графік "Аналізу чутливості"). Підготовка експертного висновку ув'язнення за проектом.	2	1
Разом		30	8

Самостійна робота

Самостійна робота передбачає підготовку до лекційних занять; самостійне поглиблення знання за темами дисципліни; підготовку до лабораторних робіт; написання рефератів та підготовку презентацій; підготовку до поточних модульних контрольних робіт; підготовку до іспиту.

Розподіл годин самостійної роботи для студентів **денної** форми навчання:

- підготовка до лекційних занять – 1 година на 1 лекцію;
- підготовка до лабораторних занять – 1-3 години на 1 заняття;

- написання есе або аналітичний огляд – 15 годин на 1 роботу;
- підготовка до контрольних заходів – 10-20 годин на 1 захід.

Розподіл годин самостійної роботи для студентів **заочної** форми навчання:

- підготовка до лекційних занять – 2 години на 1 лекцію;
- підготовка до лабораторних занять – 3-5 годин / 1 заняття;
- опрацювання тем курсу, які виносяться на самостійне вивчення, за списками літератури, рекомендованими в робочій навчальній програмі дисципліни – 40 годин;
- підготовка до контрольних заходів – 20-30 годин на 1 захід.

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Підготовка до лекцій	5	10
2	Підготовка до лабораторних робіт: – вивчення тем курсу за списком основної літератури для виконання тестів та обґрунтування ситуаційних задач; – написання індивідуальної наукової роботи та її презентація	20	30
		20	30
3	Підготовка до модульних контрольних робіт	15	34
4	Виконання курсової роботи	90	90
Разом		150	194

Індивідуальне науково-дослідне завдання

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) виконується здобувачем під керівництвом викладача і полягає у виконанні курсової роботи в наступній послідовності:

- отримання індивідуальних вихідних даних та формування вступної частини роботи;
- проведення розрахунків за допомогою Google Sheets або MS Excel;
- написання та оформлення роботи;
- захист работ.

При написанні курсової роботи слід орієнтуватися на її модульну побудову у відповідності до останніх вимог Міністерства освіти і науки України. Зміст основних модулів курсової роботи, їх оцінювання та терміни виконання зведені до наступній таблиці.

Етапів виконання курсової роботи

№	Найменування етапів виконання курсової роботи	Розподіл, год.
1	Отримання індивідуальних вихідних даних та формування вступної частини роботи	2
2	Проведення розрахунків планового бюджету підприємства	25
3	Операційний аналіз діяльності підприємства	25
4	Аналіз фінансового стану за допомогою фінансових коефіцієнтів та шляхи його покращення	25
5	Оформлення роботи	10
6	Підготовка і захист роботи	3
	Всього:	90

Оформлення курсової роботи має здійснюватися відповідно до зазначених нижче вимог, що дозволяє дисциплінувати студентів, ознайомити їх з вимогами стандартів, які в подальшому будуть використовуватися при написанні випускної кваліфікаційної роботи та в процесі здійснення ними трудової діяльності.

Докладніше методику виконання та вимоги до оформлення курсової роботи представлено в методичному комплексі з даної дисципліни.

6. Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методів їх демонстрування

Методи навчання – способи, якими забезпечується набуття здобувачами відповідних компетенцій через засвоєння програмного матеріалу та активізацію навчального процесу, а саме:

1. *Лекції* є одним з найпоширеніших методів навчання, де викладач передає інформацію студентам за допомогою усної презентації.

2. *Семінари та дискусії* надають студентам можливість обговорювати та аналізувати концепції фінансового менеджменту, розв'язувати кейси та взаємодіяти з іншими студентами.

3. *Кейс-стаді* передбачає аналіз реальних ситуацій в бізнесі, що допомагає студентам розвивати аналітичні та прийняття рішень.

4. *Рольові ігри та симуляції* дають студентам можливість відтворити фінансову модель підприємства і випробувати різні стратегії.

5. *Створення проєктів*, які вимагають використання навичок проєктного менеджменту, сприяє розвитку практичних навичок та здатності працювати в команді.

6. *Інтерактивні онлайн-курси та вебінари* дозволяють студентам отримувати доступ до матеріалів навчання у будь-який час та взаємодіяти з викладачем та іншими студентами в онлайн-середовищі.

7. *Менторство та керівництво* – надання можливості студентам працювати з досвідченими спеціалістами в сфері бізнес-планування або наставниками для отримання особистого керівництва та порад.

8. *Самостійне вивчення та дослідницька робота* дозволяє студентам розвивати навички критичного мислення та саморегуляції.

Для визначення рівня засвоєння студентами навчального матеріалу використовуються такі методи оцінювання знань:

1. *Тестування з відкритими та закритими питаннями*, де студенти відповідають на питання або розв'язують завдання, які можуть бути як об'єктивними (закриті питання) так і суб'єктивними (відкриті питання).

2. *Кейс-стаді* – студентам може бути запропоновано аналізувати кейси та розробляти рекомендації на основі своїх знань та розуміння проблеми.

3. *Використання портфоліо* дозволяє студентам демонструвати свої досягнення, роботи та проєкти протягом певного періоду навчання.

4. *Проєкти та практичні завдання* – оцінка може ґрунтуватися на виконанні студентами конкретних завдань або проєктів, де вони можуть показати свої навички та розуміння матеріалу.

5. *Оцінка під час виступів* – студенти можуть бути оцінені за їхні виступи, презентації або участь у дискусіях.

6. *Автентичні завдання* – це завдання, які моделюють реальні ситуації та вимагають від студентів застосовувати свої знання та навички на практиці.

7. Форми поточного та підсумкового контролю

Підсумкова оцінка навчального курсу є сумою проміжних оцінок з поточного контролю та оцінюється за 100-бальною системою Університету. У проміжних оцінках студент може набрати від 60 балів до 100 балів. Під компонентом проміжних оцінок розуміються поточні оцінки протягом семестру (активність, участь в дискусіях; виконання завдань та інше). Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на практичних заняттях та набутих практичних навичок під час виконання завдань практичних робіт.

Зарахування кредитів навчального курсу можливо тільки після досягнення результатів, запланованих РПНД, що виражається в одній з позитивних оцінок, передбачених чинним законодавством.

Форми контролю і оцінювання результатів виконання лабораторних і самостійних робіт

Кількість балів	Критерії оцінювання
10	Робота виконана у встановлений термін. Студент самостійно визначає тип задачі і раціонально розв'язує її. Може розв'язувати комбіновані задачі. Задачі вирішено вірно, у висновках проведена коректна інтерпретація результатів. Надані повні усні відповіді на запитання стосовно ситуаційних задач
6-8	Робота виконана самостійно з порушенням встановлених термінів. Студент самостійно визначає тип задачі і раціонально розв'язує її. Може розв'язувати комбіновані задачі. Студент надає відповідь не на всі запитання під час обговорення ситуаційних задач
4	Робота виконана з порушенням встановлених термінів. Студент наводить потрібні формули. Розв'язує задачу користуючись алгоритмом. У висновках є помилки та неточності
2	Студент складає скорочену умову задачі, робить обчислення лише за готовою формулою
0	Студент не розв'язує задачі
<i>Максимальна оцінка студента за даний компонент 70 балів (7 лабораторних і самостійних робіт по 10 балів, для заочної форми виконуються всі самостійно)</i>	

Форми контролю і оцінювання результатів модульного контролю

Кількість балів	Критерії оцінювання
30	Робота виконано вірно, логічно, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, використані міжпредметні зв'язки, містить аргументовані висновки
20-25	Відповідь в цілому правильна, достатньо повна, логічна; допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу
25	Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована
10	Відповідь має суттєві помилки, аргументи не сформульовані, використовуються невірна термінологія.
0	Студент не дає відповіді.
<i>Максимальна оцінка студента за даний компонент 30 балів</i>	

Форми контролю і оцінювання результатів виконання індивідуального науково-дослідного завдання (курсової роботи)

Параметри оцінювання	Кількість балів	Критерії оцінювання за бальною шкалою
Пояснювальна записка	40	Зміст роботи відповідає обраній темі; наявність чітко сформульованої проблеми; адекватність формулювання об'єкта, предмета, мети та задач дослідження; визначення ступеню розробленості проблеми дослідження; наявність посилань на використану літературу та відповідність оформлення роботи стандарту; адекватність обраних методів предмету дослідження, грамотне використання методів (процедура, обробка, інтерпретація результатів); використання методів математичної статистики; відповідність висновків меті та завданням дослідження. Робота виконувалась систематично та вчасно подана на перевірку науковому керівнику у відповідності із планом виконання курсової роботи.
	35	Зміст роботи відповідає обраній темі; наявність чітко сформульованої проблеми; адекватність формулювання об'єкта, предмета, мети та задач дослідження; визначення ступеню розробленості проблеми дослідження; наявність посилань на використану літературу та відповідність оформлення роботи стандарту; адекватність обраних методів предмету дослідження, грамотне використання методів (процедура, обробка, інтерпретація результатів); використання методів математичної статистики; відповідність висновків меті та завданням дослідження. Робота виконувалась не систематично та подана на перевірку науковому керівнику з порушенням плану виконання курсової роботи.
	30	Зміст роботи відповідає обраній темі; але має поверхневий аналіз, матеріал викладено непослідовно та необґрунтовано. Робота виконувалась не систематично та подана на перевірку науковому керівнику з порушенням плану виконання курсової роботи.
	20	Робота, оформлена за вимогами, які пред'являються до курсових робіт, але має недостатньо критичний аналіз, матеріал викладено непослідовно та необґрунтовано. Основні тези роботи розкриті, але недостатньо обґрунтовані, нечітко сформульовано висновки, пропозиції і рекомендації.
	15	Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень і лише за допомогою викладача може виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.

	5	Робота не носить дослідницького характеру, не має аналізу і не відповідає вимогам, які пред'являються до курсових робіт. У роботі немає висновків або вони носять декларативний характер.
Ілюстративна частина	20	Презентація гарно організована, доповідь супроводжується ілюстративними матеріалами, матеріали ілюстрації підготовлені відповідно до вимог що висуваються.
	15	Презентація гарно організована, доповідь супроводжується ілюстративними матеріалами, на які не завжди дано посилання у доповіді або ілюстративні матеріали оформлені з незначними зауваженнями;
	10	Ілюстративні матеріали низької якості, в організації презентації спостерігається невпевненість
	5	Ілюстративні матеріали низької якості, в доповіді немає посилань на ілюстративні матеріали.
Захист роботи	40	Доповідь логічно побудована, студент чітко та стисло викладає основні результати дослідження, показує глибокі знання з питань теми, оперує даними дослідження, вносить пропозиції по темі дослідження, під час доповіді вміло використовує презентацію, впевнено і докладно відповідає на поставлені запитання.
	35	Студент спроможний чітко та стисло викласти основні результати дослідження, дає правильні відповіді на всі запитання, але не завжди упевнений в аргументації, чи не завжди коректно її формулює.
	30	Студент спроможний чітко та стисло викласти основні результати дослідження, належно обґрунтовує положення роботи, але допускає неточності у відповідях на запитання.
	25	Студент спроможний чітко та стисло викласти основні результати дослідження але допускає суттєві неточності у відповідях на запитання, не завжди належно обґрунтовує положення роботи.
	20	Студент невпорядковано викладає основні результати дослідження, намагається дати відповідь на поставлені запитання і робить спроби аргументувати положення роботи.
	15	Студент невпорядковано викладає основні результати дослідження робить спроби аргументувати положення роботи, надає неповні, поверхові, необґрунтовані відповіді на поставлені питання.
	10	Студент демонструє задовільні знання з теми дослідження, але не може впевнено й чітко відповісти на додаткові запитання членів комісії, та належно обґрунтувати положення роботи.
	5	Студент невпорядковано викладає основні результати дослідження, не спроможний дати відповідь на запитання, відстоювати свою позицію

8. Критерії оцінювання результатів навчання

Форма контролю	Максимальна кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
Виконання практичних робіт	7х5 балів = 35 балів	–
Виконання самостійних завдань	7х5 балів = 35 бали	7х10 балів = 70 балів
Модульний контроль	30 балів	30 балів
Всього	100 балів	100 балів

За виконання курсової роботи

Пояснювальна записка	Ілюстративна частина	Захист роботи	Сума
до 40	до 20	до 40	100

9. Засоби навчання

Дистанційне навчання за допомогою Google Classroom, посилання:
<https://classroom.google.com/c/NjYxNjUxMTUwMTYx?cjc=2qieo6u>

Безкоштовні електронні інструменти: Zoom, Google Sheets або MS Excel, YouTube та інше.

Для лекційних очних занять: мультимедіа-, відео- і звуковідтворююча проекційна апаратура (ноутбук, відеокамера, проєктор, екран, смартдошка).

Бібліотечні фонди (підручники і навчальні посібники, методичні рекомендації, наукова література тощо).

10. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Варналій З. С. Бізнес-планування підприємницької діяльності : навч. посіб. / З. С. Варналій, Т. Г. Васильців, Р. Л. Лупак, Р. Р. Білик. Чернівці: Технодрук, 2019. 264 с. URL:
https://www.lute.lviv.ua/fileadmin/www.lac.lviv.ua/data/kafedry/Ekonomiky/Docs/2020_Biznes-planuvannja_pidprijemnickoji_dijalnosti.pdf
2. Верланов Ю. Ю. Бізнес-планування: теорія та практика : [навчальний посібник] / Ю. Ю. Верланов, О. Ю. Верланов. – Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2014. – 244 с. URL:
https://dspace.chmnu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/133/1/Верланов%20Ю.%20Ю.%20Бізнес-планування_теорія%20та%20практика.pdf

3. Должанський І. З. Бізнес-план: технологія розробки [навч. посіб., 2-ге видання] / І. З. Должанський, Т.О. Загорна. – К. : Центр навчальної літератури, 2020. – 384 с.

Допоміжна література

4. Абрамс Р. Бизнес-план на 100%. Стратегия и тактика эффективного бизнеса / Ронда Абрамс. Альпина Паблишер, 2018. – 486 с.

5. Остервальдер А. Створюємо бізнес-модель / А. Остервальдер , І. Піньє. – К. : Наш Формат, 2023. – 288 с.

6. Македон, В. В. Бізнес-планування : навч. посіб. / В. В. Македон. – К. : Центр учбової літератури, 2020. – 236 с.

Інформаційні ресурси в інтернет

7. Навчальний курс 5-7-9 «Як розробити бізнес-план і отримати кредит». Програма USAID "Конкурентоспроможна економіка України". URL: https://www.youtube.com/watch?v=GMRFhN_4nhk&list=PLcaJyYZN_YHhsva_wg7MVTzAy7B8XMITX

8. Курс «Дієвий бізнес-план» від платформи «Будуй своє». URL: <https://buduysvoe.com/navchannya-online/diyevyy-biznes-plan>

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ ПЕРСОНАЛУ З ДОКУМЕНТОМ

[illegible]

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

Номер змін	Дата	Сторінки зі змінами	Перелік змінених пунктів

АРКУШ ОБЛІКУ ПЕРІОДИЧНИХ ПЕРЕВІРОК

№ з/п	Дата	П.І.Б й посада особи що виконувала періодичну перевірку	Зміни підлягають	Підпис особи що перевіряє